

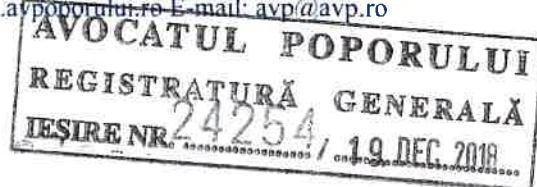
ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem alăturat, **excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3) din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată.**

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului formulează prezenta

***Excepție de neconstituționalitate
referitoare la prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 61/1993
privind alocația de stat pentru copii, republicată***

Dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, sunt constituționale în măsura în care dispoziția potrivit căreia „alocația de stat pentru copii se acordă și tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora” nu exclude posibilitatea tinerilor care urmează învățământul secundar inferior sau gimnazial de a solicita și primi alocația, în condiții identice cu tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora.

Potrivit **art. 13 din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare**, „(1)Învățarea pe tot parcursul vieții este un drept garantat de lege; (2)Învățarea pe tot parcursul vieții include totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană, începând cu educația timpurie, în scopul dobândirii de cunoștințe, formării de deprinderi/abilități și dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială și/sau ocupațională, iar prevederile **art. 16 din același act normativ** prevăd că „(1)Învățământul general obligatoriu este de 11 clase și cuprinde învățământul primar, învățământul gimnazial și primii 2 ani ai învățământului secundar superior. Învățământul liceal devine obligatoriu până cel mai târziu în anul 2020; (2)Obligația de a frecventa învățământul obligatoriu de 11 clase, la forma cu frecvență, încetează la vârsta de 18 ani; (3)În scopul realizării finalităților educației și a formării profesionale prin sistemul național de învățământ, învățământul liceal de stat este generalizat și gratuit.

Dreptul la învățătură este reglementat de **art. 32 din Constituție**, care, în **alin. (1)** dispune că „Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare”.

Art. 1 din Legea nr. 61/1993, republicată, stabilește că: „(1)Se instituie alocația de stat pentru copii ca formă de ocrotire a statului acordată tuturor copiilor, fără discriminare.

(2)Beneficiază de alocație de stat pentru copii toți copiii în vârstă de până la 18 ani.

(3)Alocația de stat pentru copii se acordă și tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora.

(4)Tinerii prevăzuți la alin. (3) care repetă anul școlar nu beneficiază de alocație de stat, cu excepția celor care repetă din motive de sănătate, dovedite cu certificat medical.”.

Pe cale de consecință, o eventuală soluție de acordare a alocațiilor doar tinerilor care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora, nu se poate realiza decât în măsura în care este justificată de realitățile sociale. Or, realitatea demonstrează că sunt și situații de excepție, în care tineri care împlinesc 18 ani urmează cursurile clasei a VIII-a și din motive obiective și neimputabile acestora nu au avut o identitate formală, situație pentru care nu a putut frecventa cursurile școlare la timp (învățământ primar, secundar inferior sau gimnazial, secundar superior și liceal).

Astfel, în contextul actual, acordarea alocației de stat doar tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora, **nu este adaptată realităților sociale din România.**

Excluderea de la acordarea alocației a tinerilor care au împlinit 18 ani și frecventează cursurile secundare inferioare sau echivalează cu o încălcare a *principiului egalității în drepturi a cetățenilor*, cu consecința unei discriminări nejustificate în cadrul aceleiași categorii de persoane și anume, tinerii. În context, facem precizarea că, potrivit art. 2 alin. (2) din Legea tinerilor nr. 350/2006, completată și modificată, tinerii sunt definiți ca fiind **cetățenii cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani.**

Prin urmare, acordarea alocației de stat pentru tinerii care au împlinit 18 ani trebuie să se subsumeze îndeplinirii a **trei condiții: să se realizeze până la terminarea cursurilor liceale și profesionale** (fără a exclude posibilitatea acordării acesteia în cazurile în care tinerii împlinesc 18 ani în timp ce frecventează *învățământul secundar inferior sau gimnazial*); **nu mai târziu de împlinirea vârstei de 35 de ani și sub condiția nerepetării anului școlar** (cu excepția cazurilor medicale).

Principiul egalității în drepturi, înscris în art. 16 alin. (1) din Constituția României, presupune egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Acest principiu impune statului asigurarea unui cadru legal menit să permită aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor fizice aflate în situații juridice similare, astfel încât acestea să fie egale în drepturi, fără privilegii și fără discriminări.

În același sens, este și jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a statuat în mod constant că *"violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite"*. De asemenea, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit că diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, numai atunci când autoritățile statale „introduc distincții între situații analoage și comparabile”, fără ca acestea să se bazeze pe „o justificare rezonabilă și obiectivă”.

Apreciem că instituirea unei/unor condiții suplimentare pentru acordarea alocației, în speță, *„urmează cursurile învățământului liceal sau profesional”* are în vedere, în mod exclusiv, un criteriu de niveluri (așa cum este structurat sistemul național de învățământ preuniversitar în România în **art. 23 din Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare**), criteriu care, în cazul de față, **nu poate constitui o justificare obiectivă și rațională cu privire la diferența de tratament juridic la care este supusă o anumită categorie de persoane.**

În acest context, aplicarea unui astfel de criteriu **încalcă principiul egalității consacrat de textul art. 16 alin. (1) din Constituție**, chiar dacă art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală nu include în mod expres nivelul studiilor în cadrul principiilor de nediscriminare. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că enumerarea cuprinsă în art. 4 alin. (2) din Constituție are un caracter enunțiativ și nicidecum limitativ, având în vedere dispozițiile art. 20 alin. (1) din Constituție raportate la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și

a libertăților fundamentale și ale art. 2 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit cărora exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute să fie asigurată fără nici o discriminare ce ar putea rezulta din „*orice altă situație*” pe lângă criteriile de nediscriminare expres enumerate (**Decizia Curții Constituționale nr. 513/2006**).

Deși, instituirea unor condiții pentru acordarea alocației de stat pentru copii sau tineri reprezintă opțiunea legiuitorului, astfel de condiții nu pot fi impuse cu scopul de a discrimina o anumită categorie de persoane –tineri care urmează cursurile secundare inferioare sau gimnaziale față de tinerii care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, fără a exista vreo justificare rațională și obiectivă.

Legiuitorul a avut în vedere nivelul maxim până la care unui tânăr i se poate acorda alocația de stat pentru copii, în speță, situația în care acesta „*urmează cursurile învățământului liceal sau profesional organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora*”. În caz contrar, ne-am afla în situația în care unui tânăr care urmează cursurile secundare inferioare sau gimnaziale i s-ar refuza acordarea alocației, iar, ulterior, urmând cursurile învățământului liceal sau profesional, i s-ar acorda (s-ar relua practic acordarea alocației), pe considerentul că se încadrează în ipoteza normei legale.

Pe cale de consecință, dispozițiile **art. 1 alin. (3) din Legea nr. 61/1993 sunt constituționale în măsura în care nu îngrădesc dreptul tinerilor care au împlinit 18 ani în timpul învățământul secundar inferior sau gimnazial de a solicita și primi alocația, în condiții identice cu tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora.**

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea